

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

Med perečimi družbenimi problemi

SKRB ZA RAZBREMENITEV DRUŽINE

DVE STVARI ALI VEČ?

Razprave o službi za razbremenitev družine so se doslej v našem okraju običajno ustavile ob sicer zelo umestnem pomisleku, češ da so na prvem mestu naloge kot borba za nove industrijske kapacitete, za širše in večje možnosti zaposlitve in sploh za višji narodni dohodek. Vse to je nedvomno res. Res pa je tudi, da so v zadnjem času krenile stvari prav glede tega krepko naprej. Tu velja predvsem omeniti gradnjo obrata tekstilne tovarne v Ljutomeru, gradnjo tovarne težke konfekcije in zametkov živilske industrije v M. Soboti, najnovejše pa so razveseljive in spodbudne vesti o novih kapacitetah tekstilne industrije v Murski Soboti, ki bo, kot vse kaže, dobila iz Maribora spricho rekonstrukcije tamkajšnje tekstilne industrije rabljene tkalske in druge stroje. V zvezi s tem omenjajo možnosti 1000 novih zaposlenih, zlasti žensk in to samo v teh novih kapacitetah tekstilne industrije.

Ze doslej je bilo v našem okraju od 44.500 volivk v okraju zaposlenih v socialističnem sektorju 4526 ali 10%, od tega 2747 delavk, 1618 uslužbenk in 161 vajenk. po drugi strani pa je že sedaj 32% vseh zaposlenih v okraju žensk. Medtem, ko je bila doslej umestna trditve, da naj veljajo vsi naši napor in vsa razpoložljiva sredstva borbi za nove industrijske kapacitete, za širše in večje možnosti zaposlitve in sploh za višji narodni dohodek, je sedaj v enaki meri, če ne še bolj aktualna trditve, da je služba za razbremenitev družine tudi pri nas nujna. Ze samo prehrana delovnih ljudi je nedvomno eden bistvenih elementov standarda, po drugi strani pa pomembno vpliva na produktivnost dela.

Tudi omenjeni stvarni obeti za nove industrijske kapacitete pa nas ponovno opozarjajo, da družbeni skupnosti ne more biti vseeno, kako je organizirana prehrana delovnega človeka v naših mestnih središčih, zlasti v M. Soboti. To toliko bolj, kar naša družina ni več (v prihodnosti bo torej še manj) sestavljena iz gospodarja rednika družine in drugih stanovalcev v hiši, ki bi živeli od njegove plače. V vedno večjem številu družin so (kjer še niso, pa bodo) zaposleni vsi odrasli člani, žena, ki je prej skrbelala izključno za prehrano (v kolikor ni pri hiši starejših ženskih sorodnic, ki pa jih je pri mladih družinah vedno manj), pa tudi sama dela ali pa bo delala v najbližnji bodočnosti. Tak položaj terja več skrbi in pomoči zaposleni ženi ne samo glede prehrane, temveč tudi drugače. Hkrati je čedalje več mladih ljudi — samcev odvisnih izključno od take prehrane. V širšem smislu pa zajema družbena prehrana tudi skrb za organizacijo prehrane za šolske otroke in mladino.

NEJASNOSTI IN OVIRE

O družbeni prehrani, varstvu otrok, servisni službi za gospodinjstva (vključno s servisom gospodinskih pomočnic) je bilo v prizadetih krajih v Pomurju precej razprav v pristojnih svetih, v društvi prijateljev mladine, Rdečem križu, Ljudski tehniki in sindikatih. SZDL je postavila te razprave tudi na članske sestanke in

zboze volivcev. Te razprave pa so bile bolj informativnega značaja in niso dale pomembnih rezultatov glede na potrebe državljanov in njihovo pripravljenost za reševanje določenih vprašanj. Dalje so razprave zajele razmeroma ozek krog volivcev. Znano je, da so po sprejemu ustreznega zakona občinski ljudski odbori v M. Soboti, Ljutomeru, Lendavi in G. Radgoni ustanovili stanovanjske skupnosti. To je bilo izvedeno dokaj formalno in se je že v začetku pokazalo, da obstaja vrsta nejasnosti formalnopravnega značaja. Tako so v eni občini ustanovili stanovanjsko skupnost za celotno območje občine. Precej močno se je v začetku pojavljala v materialnem pogledu usmeritev izključno na sredstva občine.

Novi sveti stanovanjske skupnosti, izvoljeni na zborih volivcev, niso prišli s svojimi programi v času sestavljanja družbenega načrta za leto 1960 niti pred volivce niti pred Odb. O, da bi jim odstopil ali doural sredstva za objekte družbenega standarda, za katere je dolžna skrbeti komuna. Zato razpolagajo stanovanjske skupnosti razen v M. Soboti s minimalnimi sredstvi. Prav zato, ker so se stanovanjski sveti preveč usmerili na komuno in premalo na državljane, stanovanjskih skupnosti kot skupnosti potrošnikov še ni čutili, čeprav so znaki določene dejavnosti, saj so sestavljeni programi, ki jih stanovanjske skupnosti izpolnjujejo. Znano je tudi, da se skrb za reševanje problemov varstva otrok, družbene prehrane in ustanavljanja komunalnih institucij uresničuje z delom sindikatov, ljudskih odborov in društev, ki imajo iste naloge v svojih programih. Ovira za uspešnejše delo pa je nedvomno v tem, da SZDL ni pomagala svetom stanovanjskih skupnosti usmeriti dejavnost svojev pri občinskih ljudskih odborih in društev kot DPM, RK, LT in »Partizan« v konkretno aktivnost v okviru stanovanjskih skupnosti. Sveti stanovanjskih skupnosti ne poznajo v zadostni meri potreb državljanov. V Lendavi in M. Soboti so izvedli v zadnjem času ankete. Rezultati lendavske so spodbudni in znani, soboska anketa pa še ni obdelana, slišati pa je tudi pripombe, da ni zajela vseh prizadetih.

In kakšne so potrebe državljanov, ki so jih posamezne stanovanjske skupnosti že rešile oziroma jih rešujejo? V M. Soboti menj svet stanovanjske skupnosti, da sta predvsem dve stvari, ki jih bo treba v kratkem rešiti (stvari, ki so urejene in že tečejo, ne kaže ponavljati): dograditev vrtca, za katerega so že državljani pripravili opeko in začeli kopati tudi že temelje, ter ureditev prostora, v katerem bi šolarji, ki se vozijo v vlaki in avtobusi, čakali na odhod svojega vozila. Glede gradnje otroškega vrtca, — v njem bodo našli mesto razen predšolskih otrok tudi šolarji, od konca ponka pa do dveh, ko pridejo starši iz služb, — se bo stanovanjska skupnost obrnila na organizacijo Socialistične zveze in da bo z njo razpravljala o nadaljnji gradnji te potrebne ustanove. Prav tako menj soboska stanovanjska skupnost, da je eno perečih vprašanj, o katerem že

(Nadaljevanje na 4. strani)

TUDI TOKRAT BREZ ODGOVORA?

Te dni, ko je že vse pripravljeno za jesensko setev žitaric, prihajajo iz kmetijskih zadrug vesti, da se je nitrofoskal, ki ga imajo oskladiščene, pričel strjeovati. Kmetijske zadruge Puconci, Mačkovec in Črensovcii imajo nitrofoskala na zalogi vsaka po štiri vagona, večje ali manjše količine pa so oskladiščene tudi pri ostalih kmetijskih zadrugah, dočim je KZ Apače 2 vagona strjenega nitrofoskala odklonila. Kmetijske zadruge so na to opozorile okrajno zadržno zvezo, potrebne ukrepe je storila tudi okrajna kmetijska inšpekcija, ki je predlagala, naj bi poslali kmetijski zadruzi Murska Sobota in Križevci v Prekm. ozorice nitrofoskala o kemično analizo Kmetijskemu inštitutu LRS. Medtem je Zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo LRS sporočila okrajni kmetijski inšpekciji, da je Tovarna dušika Kmetijski zadruzi Puconci tudi posebna strokovna komisija in se seznanila s stanjem nitrofoskala. V komisiji je bil med drugim tudi zastopnik tovarne dušika. Ugotovili so, da se nitrofoskal ni strdil zaradi neprimernih skladišč, saj imajo naše zadruge že primerne urejene in suhe skladiščne prostore, pač pa je vzrok o tem, ker bi morali pripravljati to mešanico — nitrofoskal — tik pred uporabo, ne pa že nekaj mesecev prej. Zastopnik tovarne dušika o Rušah in Prevoljnik je izjavil, da je do strjevanja prišlo zaradi tega, ker pri sestavi gnojila niso uporabljali trisulfata, ki ga uvažamo, tovarna dušika pa

nima za to potrebnega dovoljenja. V tem je najbrž tudi tehnični razlog za prekinitev proizvodnje nitrofoskala.

Razumljivo, da se o kmetijskih zadrugah kot tudi kmetovalci sami vprašujejo, ali obdrži »pokvarjeni« nitrofoskal vse hranilne lastnosti. Vendar ne samo v Rušah, temveč tudi na Kmetijskem inštitutu LRS zatrjujejo, da se lastnosti strjenega nitrofoskala nič ne spreminijo in da zato ni nobene bojazni, da gnojilo ne bi učinkovalo. Tovarna dušika je Kmetijski zadruzi Puconci obljubila povrnitev stroškov za mletje nitrofoskala z drobilcem za zrnje, kar bo po mnenju predstavnikov zadruge stalo nekaj čez dinar za kilogram. Prav tako so poslali omenjeni zadruzi tudi nove vreče.

Na videz je po poteku vseh teh ugibanj, razprav, zaskrbljenosti, posredovanj in mnenj zadeva popolnoma enostavna. Nitrofoskal je treba zdrobiti in porabiti pri jesenski setvi. Zakaj pa je potem Kmetijski inštitut LRS sporočil osem okrajnim zadržnim zvezam, naj uporabljajo kmetijske zadruge pri jesenski setvi nekatero nove mešanice, katerih zaloge pa so omejene!

Tako stanje je nastalo — če se poslužimo trditve tovarne dušika — samo zaradi pomanjkanja trisulfata. Ob tako pomembni akciji kot je jesenska setev, je ob koncu vsega tega vendarle upravičeno vprašanje, ali bomo tudi tokrat ostali brez dokončnega strokovno utemeljenega mnenja kot pri letošnji slabi kaljivosti hibridne koruze Wisconsin 355A in Wisconsin 220?

-jm

Letna partijska konferenca na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu

KMETIJSKI TEHNIK - DRUŽBENI DELAVEC

Pretekli četrtek je bila na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu redna letna partijska konferenca, katere so se udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja ZKS za soboski okraj Ivan Ros, organizacijski sekretar Okrajnega komiteja za mariborski okraj Jože Gričar, predsednik Okrajnega ljudskega odbora M. Sobota Rudi Čučinovič, sekretar Občinskega komiteja ZKS M. Sobota Franjo Sonaja, zastopniki okrajnih zadržnih zvez M. Sobota in Maribor ter še nekateri drugi gostje.

O delu in nalogah komunistov na srednji kmetijski šoli je na konferenci poročal sekretar komiteja Jože Kolarič. Vse štiri partijske organizacije na oddelku za odrasle pri srednji kmetijski šoli štejejo 167 članov ZK, kar je 96 odst. vseh slušateljev. Na konferenci so izvolili nov šolski komite in kritično ocenili dosedanje delo ter poudarili nekatere naloge za prihodnje.

Razprava na letni partijski konferenci v srednji kmetijski šoli — oddelku za odrasle — je bila precej živahna. Kljub temu, da imajo slušatelji skrcen učni program glede na čas, je prav partijska konferenca pokazala, da vlada v šoli splošno zanimanje tudi za problematiko izven šole. Vendar ni moč trditi, da je zanimanje v tem pogledu pri vseh slušateljih enako živo. To so med drugim na konferenci tudi kritizirali in predlagali različne načine, kako dati v prihodnje temu vprašanju še večji poudarek in pritegniti k sodelovanju predvsem mlajše slušateljstvo — bodoče kmetijske tehnike. Posamezni slušatelji so v razpravi navajali nepravilen odnos kmetijskih zadrug do njih, saj jih ponekod niti ne vabijo na seje zadržnih svetov, da bi tako obdržali stik z zadrugo in se sproti seznanjali z vsemi nalogami, ki jih bodo morali že v kratkem tudi sami reševati, po drugi strani pa so omenjali tudi primere, ki kažejo, da se tudi posamezni slušatelji premalo zanimajo za delo v gospodarskih organizacijah, ki jih študentirajo. Kot negativen pojav pri študiju so omenjali premočno usmerjenost v izključno strokovno usposabljanje, kar pa se pojavlja le pri manjšem številu slušateljev. Namen šole je, vzgojiti ne samo strokovno usposobljene kmetijske tehnike, marveč strokovnjake, ki bodo s pravilnim občutkom in razumevanjem našega razvoja kmetijstva znali organizirati in voditi kmetijsko proizvodnjo. Delo šolskega komiteja je bilo pri vzgoji svojih članov že doslej usmerjeno predvsem na tako vzgojo svojih članov. Pri tem je velikega pomena praktično delo slušateljev, za

kar so doslej porabili 48 tisoč ur, kakor tudi sodelovanje v vaških organizacijah v Rakičanu. Glede na družbenopolitično izobraževanje pogrtešajo na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu občasne preglede oziroma predavanja o najbolj aktu-

Večina slušateljev — komunistov sodeluje tudi v dramski skupini, ki je lani naštudirala igro »Komedija o komediji«, v društvu Ljudske tehnike, predvsem pa v krožkih, ki so imeli namen pomagati pri učenju slušateljem, ki so učno snov nekoliko težje dojemali. Umestna je bila pripomba na partijski konferenci glede krožkov v tem smislu, da naj bi se udeleževali ponavljanja učne snovi v krožkih v večji meri tudi oni slušatelji, ki snov hitreje dojemajo.

Novoizvoljeni 9-članski komite bo imel glede na potrebe v naših kmetijskih zadrugah, ki zahtevajo predvsem vsestransko razgledane in pravilno usmerjene kmetijske strokovnjake, do konca študija še

Slušatelji med pomenkom

alnih gospodarskih in političnih vprašanjih, ki se pojavljajo na območju soboskega in mariborskega okraja. Lani so sicer že imeli nekaj takih predavanj, vendar si jih slušatelji želijo še več.

precej dela. Po ugotovitvah partijske konference sodeč bodo komunisti na Srednji kmetijski šoli v Rakičanu vsem tem nalogam tudi kos.

-jm

Velika Polana proslavila 15-letnico osvoboditve

Minulo nedeljo so prebivalci Velike Polane svečano proslavili svoj krajevni praznik in 15-letnico osvoboditve. Ob tej priložnosti so priredili razstavo kmetijskih pridelkov, ki je prikazala sadove večletnih prizadevanj za povečanje hektarskih donosov. Poleg tega so v nedeljo dopolnile priredili razstavo goveje živine in najprizadevnejšim živinorejcem podelili priznanja. Proslavo 15. obletnice osvoboditve in krajevnega praznika pa so zaključili z zborovanjem, na katerem je zbranim prebivalcem Velike Polane in sosednih vasi govoril tov. Franc Skoberne, predsednik okrajnega odbora SZDL. Po zborovanju so nastopili gasilci s praktičnimi vajami.

Otroci pri malici

ČEZ NEKAJ LET DVA TISOČ ZAPOSLENIH

SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS V PETROVCIH

Na sobotni seji Občinskega komiteja ZKS v Petrovcih so uvodoma analizirali doseganje uspeha pri pogodbenem sodelovanju. Ugotovili so, da se italijanske sorte pšenice v gorčkih predelih niso najbolje obnesle, zato so predlagali naj bi letos sejali predvsem domačo sorto pšenice U-1.

Ko so razpravljali o ideološkem delu v zimskih mesecih, so sklenili, da bo ideološka komisija organizirala skupno z Ljudsko univerzo v Murski Soboti po vaseh številna kmetijska in zdravstvena predavanja, za člane Zveze komunistov pa razne študijske večere.

SEJA OBČINSKEGA ODBORA SZDL V LJUTOMERU

Občinski odbor SZDL v Ljutomeru je v ponedeljek obširneje razpravljal o doseganju delu šolskih odborov ter o izvolitvi novih. V poročilu sveta za šolstvo so delo šolskih odborov pohvalili, vendar so ugotovili, da še precej članov ni bilo dovolj poučenih z nalogami.

Sklenili so, da bodo imeli v teh dneh razširjene seje organizacij SZDL do 5. oktobra pa naj bi končali zborove volivcev. Na teh bodo v glavnem razpravljali o jesenski setvi in o izvolitvi novih šolskih odborov.

SEJA SVETA ZA BLAGOVNI PROMET OLO MURSKA SOBOTA

Prejšnji teden je bila seja Sveta za blagovni promet pri OLO Murska Sobota, ki so ji razen članov sveta prisostvovali tudi podpredsednik OLO Murska Sobota Joško Slavič, nekateri predstavniki KZ in občinski tržni inšpektorji. Po kratkem poročilu načelnika sveta za gospodarstvo OLO Murska Sobota Petra Vujeca o problemih letošnjega odkupa kmetijskih pridelkov, se je razvila živahna razprava. Člani sveta so na omenjeni seji ugotovljali, da so se KZ kljub dobri letini sadja in krompirja vendarle premalo pripravile na odkup teh tržnih viškov. Govora je bilo tudi o pomurski predelovalni industriji, ki ima poleg KZ in poslovnih zvez pri odkupu tržnih viškov prav važno nalogo. Razprava je tudi pokazala potrebo po boljši založenosti tržišč v nekaterih naših mestih.

-rj.

BELI RUDARJI V LENDAVI PROSLAVILI 10-LETNICO SAMOUPRAVLJANJA

V soboto je imelo lendavsko podjetje Proizvodnja nafte slavnostno sejo delavskega sveta. Tega dne pred desetimi leti so namreč na miniaturnem vrtalnem stolpu v Petišovcih odkrili spominsko ploščo v slovenskem, madžarskem in hrvaškem jeziku, z besedilom: Delovni kolektiv prevzel podjetje v svoje upravljanje.

Predsednik delavskega sveta Anton Vrančič je v svojem govoru poudaril, da je postal delavski svet prava šola upravljanja, saj je v desetih letih upravljal v njem kar 566 članov kolektiva. Poudaril je tudi, da se lendavski vrtalci vse bolj uveljavljajo tudi v inozemstvu, kakor na primer v ZAR in Siriji. Poudaril je še, da pomenijo priprave za gradnjo tovarne metanola nadaljnji razvoj petrokemijske industrije.

Na svečanem zasedanju — udeležil se ga je tudi prvi predsednik DS Mihajlo Šinčič iz Zagreba — so razdelili preko 500 članom kolektiva, ki imajo preko 10-letni delovni staž, spominske značke.

-jo

V RADGONI BODO USTANOVLILI OBČINSKO LIUDSKO UNIVERZO

Na seji predsedstva Občinskega odbora SZDL v Gornji Radgoni so kritično ocenili delo krajevnih organizacij ter opozorili vaše organizacije in društva, da izdelajo programe izobraževalnega dela. Precej so govorili tudi o ustanovitvi Ljudske univerze, ki naj bi začela v Radgoni delati s 1. oktobrom. Ljudska univerza bo potem, ko ji bodo organizacije in društva poslale izobraževalne programe, posredovala potrebne predavatelje. Na seji so nato govorili še o pripravah na občne zборе. O tem je v ponedeljek obširneje razpravljal tudi občinski odbor SZDL.

POLITIČNA SOLA V LJUTOMERU

Občinski komitej ZKS v Ljutomeru je na zadnji seji med drugim razpravljal o jesenski setvi ter o izobraževalnem delu v zimskih mesecih. Zadruga v ljutomerski občini imajo za pogodbeno sodelovanje precej obsežne plane, saj bodo zasejale predvidoma okoli 450 hektarov pšenice. Zaradi tega so na seji predlagali, naj pohitijo s pripravami, pri tem pa naj jim pomagajo tudi organizacije SZDL.

Sprejeli so tudi precej obširen program izobraževanja. Tako bodo v sodelovanju z Ljudsko univerzo začeli v novembru s 7-mesečnim političnim tečajem za člane Zveze komunistov, za ostalo prebivalstvo pa bodo organizirali po vaseh razna kmetijska in zdravstvena predavanja ter seminarje. Na seji so še govorili o volitvah novih šolskih odborov.

SODELOVANJE ODBOROV SZDL S KMETIJSKIMI ZADRUGAMI

Na zadnji seji Občinskega odbora SZDL v Lendavi so razpravljali o jesenski setvi in pogodbenem sodelovanju. Sklenili so, da se bodo odbori organizacij SZDL povezali s kmetijskimi zadrugami ter sodelovali pri izvajanju kompleksne kooperacije. Postavili bodo tudi posebne komisije, ki bodo nadzirale izvajanje odloka o agrotehničnem minimumu.

Za tem so razpravljali še o pripravah na letne konference organizacij, ki bodo v začetku novembra.

VG PRICAKUJEJO LFTOS DOBER PRIDELEK GROZDJA

Na vinogradniških gospodarstvih so v minulih dneh že pobrali zgodnje sorte grozdja, pa tudi pri ostalih sortah se čas trgatve, kljub nekoliko muhastemu vremenu, hitro bliža.

Na Vinogradniškem gospodarstvu v Gornji Radgoni smo zvedeli, da bo letošnji pridelek okoli 70 vagonov, se pravi, da pričakujejo povprečno letino, čeprav je slana napravila precej škode. Najbolje obetajo neuburgovec, šipon in rizvanec, pa tudi ranina je precej dobro obrodila.

Na ljutomerskem Vinogradniškem gospodarstvu pa so nam omenili, da bodo letos pridelali približno 100 vagonov vina. Zlasti se odlikujeta tramunec in laški rizling. Najboljši pridelek pa pričakujejo na deloviških Zelezene dveri in Slamnjak. Predvidevajo, da bodo imeli povprečen hektarski pridelek 42 hl. Omenjajo še, da so dali letos nekaj žlathnine tudi na trg. Dober pridelek pa pričakujejo tudi na Vinogradniškem gospodarstvu na Kapeli.

-ko

SOLA ZA ZDRAVSTVENE DFLAVCE V M. SOBOTOI ZAČELA S POUKOM

V Murski Soboti je začela 19. septembra s poukom šola za zdravstvene delavce II. stopnje, v katero je vpisanih 72 slušateljev. Največ je deklet od 18. do 20. leta. Solanje bo trajalo štiri leta, nakar se bodo absolventi zaposlili kot medicinske sestre, imajo pa možnost tudi za preusmeritev.

Preteklo nedeljo je praznoval kolektiv Tovarne perila in pletenin v M. Soboti deseto obletnico delavskega samoupravljanja. Ob tej priložnosti so slovesno predali svojemu namenu novozgrajeni obrat Strojnega pletilstva v Prosenjakovcih. Svečane proslave, ki jo je pripravil kolektiv tovarne, sta se poleg številnih zastopnikov občinskega in okrajnega ljudskega odbora udeležila tudi sekretar OKZKS Ivan Ros in predsednik OLO Rudi Čučinovič.

Že v zgodnjih dopoldanskih urah so prihajali v Prosenjakovce kamioni in avtobusi. Okrog devete ure, ko se je pričel v zadrugi dvorani daljši kulturni program s pevsкими točkami, recitacijami in nastopom folklornih skupin, pri čemer so sodelovali tudi člani manjšinskega prosvetnega društva, je bilo v Prosenjakovcih zbranih čez 1000 ljudi. Za tem je bila krajša slovesnost pred novim tovarniškim posloppjem. Predsednik delavskega sveta tovarne Karel Karba je orisal desetletno delovanje organov samoupravljanja v podjetju od izvolitve prvega delavskega sveta septembra 1950.

Organi samoupravljanja kot celoviti kolektiv so vsa leta z razumevanjem podpirali vsa prizadevanja za nadaljnjo razširitev in obnovo tovarniških prostorov v M. Soboti kakor tudi za gradnjo obrata pletilstva v Prosenjakovcih. Za obrat teške konfekcije bo kolektiv prispeval 140 milijonov.

RADMOZANCI — V Radmožancih so imeli v minulem tednu sejo osnovne organizacije ZKS. Razpravljali so o zamjenjavi upravnega odbora gasiškega društva. Iz Radmožancec pa nam hkrati sporočajo, da je v nedeljo prvič zasedel poravnalni svet ter uspešno rešil vse poravnave. -kz

Bralci nam pišejo

Tovariši uredniki!

V razgovoru med znanci sem slišal zadnje dni več kritičnih pripomb na račun *polito športnega letala z letališča o Muzgah nad Mursko Sobotno. Sam, kot nekateri drugi Sobotčani, se sprašujem, zakaj mora letalo krožiti prav nad mestom in povzročati nepotreben hrup.*
D. S., M. Sobota

ODGOVOR UREDNISTVA:

Menimo, da je Vaša pripomba popolnoma umestna. Zgodi se, da letala niti ne vidiš zaradi nizkega leta, pač pa te iznenada zmoli brunje. Predvsem zaradi tega, ker je v mestu bolnišnica in porodnišnica, kjer je potreben za bolnike mir, za zdravilne pa skrajna koncentracija, bi bilo prav, če bi polete nad mestom opustili, saj — prostora za to je tudi izven mesta dovolj.

Trgovina na drobno, s tem, da je kreditirala potrošnika, ni bila prizadeta, saj se je tako večal promet in tudi dohodek trgovine. Pač pa so bili zaradi tega detajlistična trgovska podjetja prisiljena odlašati s plačilom blaga groistvu in ta naprej tovarni. Vrtički, pod katerimi je stal potrošnik, se je zavrtel...

Grosisti so tudi, da detajlistična trgovska podjetja nimajo dovolj obratnih sredstev, da na tudi nikoli niso kazala prevlekih teženi, da bi jih povečala. To iz enostavne računanice: za naeti kredit bi morala trgovina plačevati 6-odstotne obresti, dočim je bilo kreditiranje s strani grosistov brezobrestno. Poleg tega pa je tega kriva tudi dolžitev dobrotka v trgovini. Načela finančnega poslovanja sicer predvidevajo v takih primerih določene sankcije, s tožbo na koncu, toda grosisti so po teh ukrepih zelo neradi posegali, ker so izgubljali odvetilce.

Medsebojnega kreditiranja pa s tem še ni konec. Tudi grosisti se ob takih razmerah bil prisiljeni, dočim je bilo kreditiranje s strani industrijskih podjetij, ki so mu dobavljala svoje proizvode.

Ob nekoliko bolj zaostrenih kriterijih glede dodeljevanja kreditov za potrebe obratovanja, je vprašanje neprostovoljnega kreditiranja aktualno tudi v pomurskih industrijskih obratih, pri čemer so zaskrbljeni tudi predvsem taki primeri kot na primer Tovarna usnja Ljutomer kjer je povprečna

za razširitev obrata perila pa okrog 80 milijonov dinarjev, kar pomeni, da bo lahko zaposlila tovarna po končanih investicijskih delih okrog 2000 delavcev. Novi obrat v Prosenjakovcih pa pomeni med drugim tudi skrb našle družbene skupnosti za zaposlitev prebivalstva madžarske narodne manjšine.

INVESTICIJSKI PROGRAM ZA KANALIZACIJO MURSKA SOBOTE POTRJEN

Pred dnevi je pristojna republiška komisija za potrjevanje investicijskih programov obravnavala in potrdila investicijski program za kanalizacijo Murske Sobote s predračunsko vrednostjo 607 milijonov dinarjev. Podjetje »Projekt za nizke gradnje« v Ljubljani pa pripravlja sedaj idejni načrt in glavni projekt za prvo etapo kanalizacije mesta. Ker so vse studije okrog izvedbe kanalizacije že pripravljene, kakor tudi nekatere tehnične meritve, je pričakovati, da bodo dela hitro napredovala. Predvideno je, da bi uredili kanalizacijo v prihodnjih sedmih letih.

Ob tem postaja aktualno vprašanje, kako zagotoviti investicijska sredstva v vrednosti 607 milijonov dinarjev, komu poveriti izvajanje teh del, da bodo hitro napredovala in da ne bo prišlo do morebitnih tehničnih zastopov pri funkcioniranju kanalizacije. Občinski ljudski odbor bo moral iz svojih razpoložljivih sredstev in iz letnega proračuna zagotoviti čimveč sredstev. To pa seveda ne bo zadostovalo za realizacijo celotnega investicijskega programa. Zato bo nujno poiskati dodatne finančne vire, predvsem z najemanjem dolgoročnih posojil. Prav tako pa naj bi prispevale določene deleži tudi gospodarske organizacije, ki si bodo s tem pridobile pravico priključitve na mestno kanalizacijo. Poleg tega pa je potrebno računati tudi na prispevek prebivalstva, ki naj bi se izražal v prostovoljnem delu, kakor tudi v krajevnem samoprispevku. Na občinskem ljudskem odboru prevladuje mnenje, da izvedba mestne kanalizacije ni stvar

Za tem, ko sta čestitala delovnemu kolektivu Mure med drugimi še republiški ljudski poslanec Franc Sebnjanič in sekretar Občinskega komiteja ZKS za soboško občino Franjo Sonaja, je predsednik občinskega ljudskega odbora Karel Lutar predal ključke novega obrata predsedniku delavskega sveta tovarne.

Istega dne je bila v Prosenjakovcih še ena, sicer nekoliko manjša, vendar po svojem pomenu nič manj pomembna slovesnost: v zadrugi domu so odprli novo ljudsko knjižnico z madžarskimi knjigami. -jm

samo soboške občine, zato pričakujejo tudi pomoč okrajnega ljudskega odbora. Poleg tega bo potrebno pri tej veliki akciji razmisliti tudi o organiziranju mladinskih delovnih akcij.

Kar zadeva izvedbo del, bi bilo najbolje, če bi v okviru Vodne skupnosti za melioracijo Pomurja ustanovili posebno sekcijo, ki bi v celoti prevzela organizacijo del pri kanalizaciji. Ta predlog je toliko bolj umesten, ker Vodna skupnost razpolaga med drugim tudi z primerno mehanizacijo in ostalimi tehničnimi pripomočki, ki bi jih pa kazalo še dopolniti.

Ker smo tik pred neposredno izvedbo mestne kanalizacije, na občinskem ljudskem odboru sodijo, da bi naj občinski svet za urbanizem in komunalne zadeve izdelal predlog, kako izvesti vsa potrebna dela in zbrati predvidena finančna sredstva. O tem predlogu naj bi razpravljali na bližnjih zbornih volivcev, pri čemer je pričakovati čim več umestnih predlogov tudi s strani volivcev.

PUCONCI — Kmetijska zdruza v Puconcih je imela v minulih dneh skupno z odborniki občinskega ljudskega odbora sestanke s kmetovalci, katerih površine je zajel odlok o agrotehničnem minimumu. Omenili so se o izvajanju novega odloka ter o uslugah, katere bo nudila tem kmetovalcem kmetijska zadruga. V okolici Puconcec pa so imeli v teh dneh tudi sestanke SZDL, na katerih so predlagali kandidate za nove odbore SZDL. V pucunski oklici pa imajo v teh dneh preglede gasilskih društev.

POTROŠNIK POD VRTILJAKOM

Nekaj več kot mesec dni je od tega, ko so naša trgovska podjetja ukinila prodajo živil na knjižice in sploh kreditiranje potrošnikov. Med potrošniki je vzbudil ta ukrep — v kranjskem in ljubljanskem okraju ga izvajajo že dalj časa — različne komentarje. Trgovci so med drugim menili, da se bo zmanjšal promet, saj je bilo prodajanje »na up« za potrošnika, ki je tako osredotočil večino vsakdanjih skrbi na datum, ko je prejel plačo, vabljivo, pa tudi varljivo, saj ob trgovskem pultu, izbiri in ob prijaznih ponudbah trgovcev med mesecem nismo presojali, kakšna bo teža naš denarnice ob koncu meseca.

vezava kupcev celo nad 70 dni. Zato pa v nekaterih podjetjih resno razmišljajo, ali ne bodo prisiljeni zmanjšati obseg poslovanja, kar sicer glede na potrebe na tržišču ni potrebno, toda skoraj neizogibno zaradi pomanjkanja obratnih sredstev.

O vseh teh vprašanjih so razpravljali na eni izmed zadnjih zasedanj okrajnega zbora proizvajalcev, pa tudi zbori proizvajalcev pri občinskih ljudskih odborih so postavili to vprašanje na dnevni red. V kratkem namerava sklicati tudi trgovska zbornica posebno posvetovanje, na katerem naj bi med drugim razpravljali tudi o vseh teh vprašanjih.

Vprašanje kreditiranja pa dobiva ob nekoliko bolj zaostrenih kriterijih nov odmev: nekatera trgovska podjetja na drobno se nagiba k temu, da bi obratne kredite, sedaj, ko je ukinjeno neposredno kreditiranje potrošnikov, še nekoliko zmanjšala, računajoč pri

obratnih kreditov pa bi bile detajlistične trgovine primorane zmanjšati zaloge, ki so v naših trgovinah danes sorazmerno precejšnje, vendar predvsem pri tekstilu še vedno pomembnejše in še zdaleka ne dosejajo povprečnih trgovin v ostalih večjih krajih Slovenije. Tako sodijo potrošniki.

Na predvidenem posvetovanju s predstavniki trgovskih podjetij bo potrebno dati odgovor tudi na to vprašanje, ker nikakor ne bi bilo prav, če bi se vsa veriga medsebojnega kreditiranja in odnosov okrog tega preusmerila na zmanjšanje izbire in v škodo potrošnika.

POMURSKI VESTNIK

List izdaja in tiska Časopisno in založniško podjetje Pomurski tisk v Murski Soboti

Direktor Jože Vild

Urejuje uredniški odbor

Odgovorni urednik Stefan Balazič

List pošiljamo samo po predplačilu — Nenaročenih rokovpisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje. Uredništvo: Murska Sobota, Kocljeva ulica 7, telefon 158 — Naročniki in oglasni oddelki: Murska Sobota, Kocljeva ulica 7 — Naročnina: letoletna 400 dinarjev, polletna 200 dinarjev, za inozemstvo letna 1000 din. — Tekoči račun pri Komunalni banki v Murski Soboti št. 605—70

BESEDE MIRU IN SODELOVANJA

MIR JE ODVIŠEN OD TEGA, KAKO BO SVET RESIL KOLONIALNA VPRAŠANJA, RAZOROŽITEV IN ODNOSI MED DRŽAVAMI — OSNOVNA NAČELA SOZITJA SO V BISTVU ZIVA IN USTVARJALNA INTERPRETACIJA DUHA IN NAČEL USTANOVNE LISTINE ZDRUŽENIH NARODOV! — EDINA ALTERNATIVA — SPLOSNA IN POPOLNA RAZOROŽITEV

Prejšnji teden je pričela z delom največja in najvplivnejša skupščina na svetu, katere ugled in veličina raste iz dneva v dan: Generalna skupščina Zdrženih narodov. Njeno letošnje zased. je še posebno pomembno zaradi zaostrovanja odnosov med blokovsko opredeljenim svetom, posebno med ZDA in SZ, in pa zaradi navzočnosti velikega števila najvišjih državnih voditeljev mnogih dežel-članic. Ti so prihili v palačo Zdrženih narodov z namenom, da kot najvišje avtoritete posredujejo s svojimi človekoljubnimi, toplimi besedami pri tistih, ki se zaradi kakršnih si že bodi vzrokov ne zavedajo nevarnosti za mir in mednarodno sodelovanje.

Vloga onih dežel, ki niso vključene v nobena iz niso dveh svetovnih blokov, postaja s tem vse večja in odgovornejša. Zato ni čudo, če so delegacije v palači na Manhattanu, sredi ameriškega mesta New York, ter miroljubni svet v vseh deželah našega planeta s takim zanimanjem in tako pozornostjo prisluhnili besedam predsednika FLRJ Tita, ki jih je izrekel 22. septembra ob 17. uri kot vodja jugoslovanske delegacije na seji Generalne skupščine.

Do nedavna si je nekaj najmočnejših držav lastilo pravico govoriti o najpomembnejših mednarodnih vprašanjih. Časi so se spremenili. Odnos mednarodnih sil dandanes terja, da o najodgovornejših vprašanjih sodobnega sveta povedo svojo besedo tudi tisti, ki so do nedavna še živeli v senci mednarodnih dogajanj; slabi, majhni in nerazviti. Toda še več. Prav glas teh predstavnikov dandanes močno vpliva na formiranje nazorov svetovnega javnega mnenja, oziroma na mnenje javnosti tistih dežel, kjer vodilnih ljudi še niso opustile ideje o večvrstnosti — dediščini starih, kolonialnih časov.

Predsednik Tito se je v svojem enournem govoru dotaknil najpomembnejših mednarodnih vprašanj: ostankov kolonializma in tistih, ki stojijo za

pomirujoče perspektive za prihodnje, »najdoslednejšega ponazorila osnov. misli Ustanovne listine Zdrženih narodov«.

»V usodnem problemu razorožitve se je svet znašel pred navidezno nerešenim nasprotjem,« je dejal predsednik Tito. Zaradi grozotne uničevalne moči sodobnega orožja postaja vojna vse bolj nesmiselna. Na drugi strani vodijo zaloge vse bolj uničevalnega orožja k vojni. Rešitev je očitno treba iskati samo v preprečevanju nadaljnjega kopičenja orožja oziroma v razorožitvi. V tem smislu vztrajamo pri tem, da

da bi tudi naprej ohranili negativno kolonialno politiko ter interesne sfere tam, kjer si narodi žele nacionalno in socialno neodvisnost. Zdrženi narodi bi morali prav tu vložiti vse svoje sile. Gospodarska in tehnična pomoč zaostalim bi se morala razširiti.

Jugoslovanski predsednik je obljubil večjo jugoslovansko pomoč takim deželam, obenem pa se v imenu jugoslovanskih narodov odrekal znatnega dela pomoči, ki jo je Jugoslavija doslej prejemale iz programa OZN.

Predsednik Tito je nadalje

mogoče osamiti in onemogočiti vse tiste sile na svetu, ki se zaradi svojih ozkih smotrov usmerjajo na vojaške priprave in na vojno. Velika večina človeštva je proti vojni. Vse bolj dozorevajo materialni in družbeno-politični pogoji za ohranitev miru na svetu.

Vse velike svetovne časopisne agencije so objavile obširne izvlečke iz govora jugoslovanskega predsednika ter dale s tem velik poudarek idejam in

nazorom, ki jih jugoslovanska vlada v imenu svojih narodov zastopa v vsakdanji praksi. Zasedanje se nadaljuje. Slušali smo že mnogo govornikov, ki so zahtevali podobno kakor jugoslovanski predsednik odločnejske ukrepe glede razorožitve in ostalih vprašanj, ki že predolgo vznemirjajo resnično miroljubni svet. Zato niso odveč pričakovanja, da bo zasedanje našlo vsaj v nekaterih vprašanjih ustrezen odgovor.

NA ZASEDANJU VELIKE SKUPŠČINE — Predsednik Tito (desno), državni sekretar za zunanje zadeve Popović in generalni tajnik predsednika republike Mates

OD TEDNA DO TEDNA

»AKCIJA POMIRJEVANJA«

Leopoldville — Po vesteh iz glavnega kongoškega mesta si predstavniki neodvisnih afriških dežel in sam posebni odposlanec glavnega tajnika OZN Dajal prizadevajo, da bi pomirili premiera Lumumba in predsednika Kasavubuja. Kaže, da so imeli pri tem uspeh. Posebna delegacija kongoške armade, v kateri so bili predstavniki vseh plemen, je v ponedeljek zvečer obiskala predsednika Lumumba z znanjem Kasavubuja in mu predložila, naj bi dalje opravil vladne posle s tem, da bi skušal pritegniti tudi predstavnike opozicije. Na posebni seji skupščine, na kateri bi bil tudi predsednik Kasavubu, in predstavniki kongoške opozicije, naj bi se pomenili o novem kabinetu.

Poročajo, da se je Lumumba menil tudi z Mobutujevimi predstavniki in da je te dni dal v razgovoru z novinarji več izjav. Enkrat se je celo peljal z avtomobilom po mestu.

TRI FAZE RAZOROŽITVE

New York — Sovjetski premier Hruščev je v petek na seji Generalne skupščine predložil sovjetski razorožitveni načrt v treh fazah. V prvih 12-18 mesecev po sporazumu naj bi ustavili proizvodnjo sredstev za izstreljevanje atomskih orožij in izčili sedanje zaloge, odpravili vsa vojaška oporišča na tujem ozemlju ter umaknili vse tuje čete. Stevilno črt v ZDA in SZ naj bi zmanjšali na najmanj 1.700.000 ljudi. Druga faza bi obsegala popolno prepoved atomskih, kemičnih, bioloških in drugih vrst orožja za množično uničevanje ter zmanjšanje oboroženih sil ob ustreznem zmanjšanju voj-

nega materiala. V tretji fazi bi prišli do splošne in popolne razorožitve, tako da države ne bi imele niti vojakov niti orožja. Hruščev je tudi napadel Atlantski pakt, ameriški pritisk na Kuba ter ravnanje OZN v Kongu, ki je v nasprotju s sklepi VS. Glavno tajništvo OZN naj reorganizirajo tako, da ga bo vodilo tričlansko telo, v katerem bi spričo razmerja sil na svetu bili po en predstavniki Zahoda. Vzhoda in nevturalnih dežel.

ZAHTEVE KOROŠKIH SLOVENCEV

Dunaj — Glavni organizaciji koroških Slovencev v Celovcu — Svet slovenskih organizacij na Koroškem in Narodni svet — sta poslali avstrijski vladi skupen predlog, v katerem zahtevata, naj v državnem proračunu za prihodnje leto določa potrebna finančna sredstva za izvajanje določb 7. Člena državne pogodbe iz l. 1955, ki določa, da bo avstrijska vlada s posebnimi zakoni zagotovila ta sredstva za vzdrževanje ošnih in v srednjih letih in za uresničevanje drugih obveznosti.

ŠTEVILNI SESTANKI

New York — Predsednik Tito se je v zadnjih dneh sestel v svoji rezidenci, v OZN ali rezidencah tujih delegacij s številnimi uglednimi državniki. Omenimo naj samo srečanje s predsednikom Eisenhowerjem, premierom Castro, premierom Nehrujem, predsednikom Naserjem, princem Sihanukom iz Kambodže ter vodjem etiopske, afganistanske in alžirske delegacije. Na teh sestankih so obravnavali trenutni mednarodni položaj in vprašanja, ki jih bo načela Generalna skupščina OZN.

ENO IZMED SREČANJ — Predsednik Tito in kubanski premier Castro

Pred poletom v vesolje

Znani sovjetski znanstvenik profesor Pokrovski je pred dnevi izjavil, da je sovjetska tehnika tako napredovala, da že dandanes načelno odpira možnost pošiljanja avtomatskih interplanetarnih postaj proti Marsu in Veneri. Če bi tako postajo poslali v smeri proti Marsu in s takšno točnostjo, kakršno je pokazala sovjetska balistična raketa med poizkusi na Atlantskem oceanu, bi postaja šla mimo cilja samo 8.000 do 9.000 km daleč, kakor navaja Pokrovski. V takih okoliščinah bi fotoaparati na njej lahko zaznamovali na Marsu več desetstokrat točnejše podrobnosti, kakor so jih posneli na drugi strani Lune.

Po besedah tega sovjetskega znanstvenika je mnogo težja

naloga sestava dovolj močne radijske aparature, ki bi omogočila zanesljivo radijske zveze med avtomatsko interplanetarno postajo in zemljo. Profesor Pokrovski pa pravi, da se v zadnjem času kažejo obrisi za rešitev poti tudi te povsem tehnične naloge.

Ko omenja pomemben razvoj elektromagnetnih sistemov, s katerimi avtomatsko upravljajo z Zemlje rakete, ki se gibljejo z močjo svojih motorjev, piše prof. Pokrovski, da bodo v prihodnosti orjaški elektromagnetni »koridorji« omogočili avtomatskim kozmičnim raketam in raketam z živimi bitji pristajanje na določeni točki po opravljenem interplanetarnem poletu. (Tanjug)

se čimprej v ustr. sestavi obnovi razorožitvena pogajanja. Če ne bo že sedaj mogoče doseči sporazuma o splošni razorožitvi, je treba biti pripravljen na delni sporazum. Brž ko bo ta sprejet, je treba biti pripravljen tudi na to, da ta sporazum ne bo popoln. Tveganje, ki utegne izhajati od rod, bo vsekakor manjše od tveganja, ki ga dandanes vsebuje povsem nenadzirana oboroževalna dirka.

Četudi je razorožitvene vprašanje usodno za človeštvo, vendar ni edino. Predsednik Tito je omenil boj dežel v Afriki, Aziji in Latinski Ameriki za odpravo vseh oblik kolonializma. Odprto in jasno je omenil razloge za položaj v Kongu, vzroke za nadaljevanje vojne v Alžiru in vzroke za nemire v Latinski Ameriki, ki jih danes imenujemo s skupnim imenom »kubanski problem«. Nastopil je proti poizkusom,

poudaril, da miroljubno sožitje ne more služiti zaustavitvi zgodovinskih procesov, da se torej ne more omejiti na to, da bi »zagotovilo sožitje obstoječih grupacij, t. j. Vzhoda in Zahoda. Tudi tu je treba težiti k sožitju, ki bi zamenjalo sedanje napetost in nezaupanje, vendar ne za to, da bi pri takem sožitju ostali, temveč zato, da bi šli dalje, k aktivnejšim odnosom in k plodnejšemu, vsestranskemu sodelovanju med vsemi državami in narodi, pa torej tudi med tistimi, ki so dandanes »na antagonističnih pozicijah«. Na nasu, na predstavniških velikih in malih dežeh in enaki meri, leži velika in edinstvena naloga, da s skupnimi prizadevanji damo svoj delež, da bodo narodi vsega sveta lahko stopili vedrejši prihodnosti naproti.« je dejal predsednik FLRJ.

Voja ni več nezogibna. Z dosledno mirovno politiko je

PRIMER PRELATA REEVESA

Sistem »apartheida« v Južnoafriški uniji, skrajno nečloveškega rasističnega zapostavljanja črнопolnih domačinov, je v mednarodni javnosti postal že pojem. Z njim so se ukvarjali Zdrženi narodi na zadnjih zasedanjih Generalne skupščine, lotiti pa se ga nameravajo tudi letos. Toda južnoafriške oblasti so ostale neme navzlic svetovnim protestom. Kakor da bi ne videle nacionalističnega vrenja po vsej afriški celini, ki nujno zahteva ne le enako ravnanje belcev s črнопolnimi prebivalci, temveč tudi popolno svobodo in neodvisnost. Skrajni razidem obhajajo tudi mnogi belci v sami Južnoafriški uniji. Med temi je značilen primer anglikanskega nadškofa Reevesa, ki ga je policija južnoafriškega vladnega predsednika Verwoerda izgnala iz dežele. Posnemamo nekaj zanimivosti iz zagrebškega »Vjesnika«.

Ime anglikanskega nadškofa Reevesa se je prvič pojavilo v svetovnem tisku v času, ko je južnoafriška policija z največjo brezobzirnostjo letos spomladaj pobila v Sharpevillu več deset črнопolnih domačinov — demonstrantov. Tedaj je namreč obsodil ta pokol in se trdno postavil na stran preganjanih črncev. Izgon te dni predstavlja samo zaključek njegovega protirasističnega delovanja, oziroma stališča anglikanske cerkve do južnoafriških rasistov.

Belo manjšino v južnoafriški uniji sestavljajo v glavnem potomci Nizozemcev, imenovani Buri, in Angleži, prvi beli doseljenici in osvajači afriškega juga. Kot je znano, so se ti dolga leta bojevali med seboj,

večno preklestvo, druge pa za rajsko blaženstvo. Eni zato služijo in delajo, drugi pa vladajo. »Smo daleč od tega, da bi bog zahteval enakost,« je govoril Malan. Če bi bog hotel, da bi bili črnci enako-

Razidem v praksi — Južnoafriška policija pretepa domačine

pravni z belci, bi jim dal belo a ne črno polit«. Cerkev je take »nazore« odobravala in jih širila po svojih duhovnikih tudi v solah,

Zato ni nič čudnega, da cerkev sharpevillskega pokolja ni obsodila, pač pa odpor črncev.

Ni dvoma, da tudi anglikanska cerkev kot sploh južnoafriški Angleži nosi svoj delež odgovornosti

mo tudi s posebnimi interesi tako Angležev kot same cerkve, oziroma z nekakšnim oportunizmom. Medtem, ko so nizozemski doseljenici — Buri — vezani v glavnem na južnoafriško unijo, se Angleži zanimajo tudi za ostale afriške predele.

Buri igrajo na eno, prvo in poslednjo karto: vladati ali izginiti. Angleži niso v takem položaju. Oni še vedno mislijo in reagirajo — po britansko. Odobravajo londonsko smer prilagajevanja velikim spremembam v Afriki v želji, da rešijo, kar se še rešiti da. Angleži celo sodijo, da bi lahko ostali v Južnoafriški uniji skupno s črnci, če bi spremenili politično prakso, izvajali reforme in slednjič dosegli kompromis. Anglikanska cerkev torej želi simpatije domačinov. S tem, da se zavzema za črnce, torej želi pridobiti naklonjenost črнопolnega prebivalstva v vsej Afriki, predvsem v Rodeziji, Keniji, Gani, Nigeriji, Tanganjiki itd. Nizozemska cerkev takih interesov nima.

Johannesburški anglikanski škof Ambrose Reeves torej ni ravnal svojevoljno, ko je spomladaj odločno branil črnce. To stališče je bilo v skladu s stališčem svetovne hierarhije v Londonu. Kot je znano, je požlavar anglikanske cerkve sama britanska kraljica, medtem ko smatrajo za prvega duhovnika Canterburyjskega nadškofa dr. Fischera, ki je tudi letos spomladaj ostro obsodil ravnanje južnoafriške vlade.

Škof Reeves je tedaj demonstrativno obiskoval bolnice in se menil z ranjenimi črnci. Pozneje je poslal poročilo v OZN. Prišel je pisati tudi knjigo o teh dogodkih in o rasnem vprašanju na sploh. V aprilu bi ga skoraj zaprla policija, vendar je tedaj odletel v

London ter tu ostal več mesecev. Svoje ravnanje je takole opravičeval: »Cerkev ima že tako dovolj mučencev. Jaz kot mučenec nisem še potreben. Bolj lahko koristim, če ostanem živ in aktiven.« Zares je začel obširno akcijo v obrambo južnoafriških črncev.

Brž, ko se je vrnil v Johannesburg, so ga izgnali. Vrnil se je z letalom v London in tu so ga sprejeli žena s tremi otroci, številni novinarji in fotografi. Na tiskovni konferenci je dejal: »Glejte, vrnil sem se iz policijske države! In tako je govoril o nasilnih metodah sedanjega južnoafriškega režima.«

V Johannesburgu bi ga lahko zaprl, toda tega niso storili. Ball so se, da bi njegova aretacija povzročila val protestov po vsem svetu. Oktobra namreč nameravajo v Južnoafriški uniji izvesti neke vrste plebiscit, s katerim naj bi (seveda samo belci) odločili o tem, ali naj ostane Južnoafriška unija v Britanski skupnosti narodov ali samostojna republika. Rasisti, so za republiko in ločitev od britanske krone, ker čutijo, da jih London vendarle na nek način ovira pri nadaljevanju njihove rasistične politike. Samostojne afriške in azijske dežele so južnoafriško vlado obsodile, britanska vlada pa lahko mirno opazuje dogodke. Za južnoafriške rasiste bi torej ne bilo v tem trenutku prav, če bi si naprtli gnjev še določenih belih krogov. Prav tako seveda bi rasistom ne bilo prav, če bi Reeves lahko svobodno agitiral v deželi proti rasizmu.

Na pobudo uprave SNG iz Maribora je ansambel Drame...

ke in veleslavni dobitnik nagrade.

Komedija, ki je vsakemu, ki si jo je ogledal, nudila dve uri pristnega smeha, pa vsebuje zelo humano geslo, ki sicer ostane zastrto v sami vsebini...

tembra pa je bila na sporedu francoske televizije. Predstava v Murski Soboti je bila druga v Jugoslaviji, na spored mariborskega gledališča pa bo prišla šele prihodnje leto.

Franc Kumin

Za naše odre

Jiri Machen:

HAJDUK JANOSIK

Dobre ljudske igre so brez dvoma redkost in zato tudi ni malo težav pri iskanju. Seveda pa so tiste, ki so dostopne našim dramskim skupinam, bile že tolikokrat uprizorjene, da več ne zadoščajo popestritvi repertoarja.

Leonhardt Frank:

JEZUSOVI APOSTOLI

Tako, kakor se je priljubil roman Leonhardta Franka, Jezusovi apostoli, tako se je priljubila tudi drama, ki jo je napisal po motivu tega romana.

Zgodba, ki jo obravnava drama, je iz povojnega nemškega življenja. Osebe pa so mladi fantje, ki jih je združila revščina in sočutje do vseh tistih, ki jih moraš plačevati davek za gnusne zločine fašistične osvobodilne vojske.

Goodricht - Hackett:

DNEVNIK ANE FRANK

Drama o mladem židovskem dekletu Ani Frank ni tako neznan, da bi jo bilo potrebno posebej predstavljati. Lani jo je uprizorilo tudi DPD Svoboda v Murski Soboti.

V kinu v Cepinoh si bodo prebivalci kraja in okolice lahko ogledali francoski film -PRIMER DR. LAURENTA- in sicer v nedeljo. Gre za film francoskega režiserja Jeana-Paula Chanouasa, ki ga že poznamo po uspešnih filmih -Odšel brez naslova-, -Ojka, marnica, služkinja in jaz- ter drugih.

Nastovno vlogo odlično v -Primeru dr. Laurenta- s poznavno notranjo toplino Jean Gabin, v vrsti odličnih igralcev pa nastopa tudi Nicole Courcel, ki je tudi v vlogi v tem filmu dokazala, da zori v veliko karakterno igralko.

V Beltinoh bodo v soboto in nedeljo gledali film -ZADNJE ŽENE SAJAPANA-, v Veliki Polani pa bo v nedeljo po objavi tamkajšnjega kina na sporedu domači film -POGON B-.

V Slatinu Radenoh bo v soboto in nedeljo na sporedu ameriški barvni film v kinemaskopski tehniki -PREKO MNOGIH REK-, ki ljubiteljev westernov najbrž ne bo razočaral, sredi prihodnjega tedna pa bo sredi italijanske barvne filma -SENSO-; uspešno delo režiserja Luchina Viscontija o temi iz italijansko-avstrijske vojne, ki se je končala za njegove vojske s porazom.

V Murski Soboti bo za konec tega tedna za spremembo na sporedu ameriški barvni cinemaskope film -20.000 MILJ POD MORJEM-. Čeprav se dogaja zgodba tega filma pred nekaj manj kot sto leti, ga lahko uvrstimo med tako imenovane -science fiction- filme, vilmna osebnost zgodba bo bolj prilično zelo priljubljena.

Sredi prihodnjega tedna bo v Murski Soboti na sporedu še italijanski vstavistični film -LJUBEZEN IN OPRAVLJANJE-, v Lendavi pa bo jutri, v soboto in nedeljo na repertoarju ameriški barvni kinemaskopski film -VERA CRUZ-.

Gornja Radgona - Teden je Občinski odbor Rdečega križa v Gornji Radgoni ustanovil komisijo za protialkoholno delo. Sestavili so tudi delovni program. Tako bo ta komisija organizirala po šolah pisanje nalog o borbi proti alkoholizmu.

Kobiljani so v soboto ob 16. uri svečano pričekali avtobus, ki je pripeljal po novi avtobusni progi Murska Sobotna - Kobilje. V nedeljo pa so imeli tudi skromno svečanost.

Krajevni odbor in upravni odbor gasilskega društva v Filovcih sta preteklo soboto razpravljala o gradnji štirih gasilskih bazenov. Dva sta že v gradnji.

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU - Doslej so v križevski zadruhi sklenili pogodbe za sodelovanje za preko 15 hektarov pšenice. Izgleda, da bodo planiranih 120 hektarov zlahka dosegli, saj zadrugi letos prihajajo sami sklepali pogodbe.

BERKOVCI - V Berkovcih v Prekmurju bodo v kratkem zaključili tečaj za vkuhanje, katerega obiskuje precej žena in deklet. Ob zaključku nameravajo tečajnice prirediti tudi primerno razstavo.

GOMILA - Naš sodelavec J. K. nam poroča, da je imelo Turistično društvo na Gomili pred dnevi širše posvetovanje krajevnih organizacij in društev, na katerem so sklenili, da bodo 9. oktobra priredili vinsko trgatve. Ob tej priložnosti pa nameravajo tudi snemati za film in televizijo.

DOLIČ - V Doliču se že pripravljajo na otvoritev elektrike, ki bo 2. oktobra. Kljub nekaterim težavam so vačinani uspešni v razreševanju kratkega časa končati z elektrifikacijo.

GOMILA - Turistično društvo na Gomili je pred kratkim organiziralo dvodnevni izlet. Med drugim so si ogledali Novo Velenje, termoelektrarno Šoštanj ter se povzpeli z vzpenjačico tudi na Pohorje.

MARTJANCI - Predstavniški kmetijske zadruge v Martjancih so imeli v nedeljo posvetovanje o izvajanju odloka o agrotehničnem minimumu ter o razodbenem sodelovanju.

OPOMBA UREDNISTVA - Opozarjamo bralece, da smo vprašanja o službi za razbremenitev družine o njenem delovanju in podobnem poslali vsem svetom stanovniških skupnosti v četrh središčih Pomurja, a tudi občinskim ljudskim odborom v teh krajih in političnim organizacijam.

SKRIB ZA RAZBREMENITEV DRUŽINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

nekaj let razpravljajo, vprašanje, kje naj bi čakali na vlak šolarji, ki se vozijo iz raznih krajev Pomurja v šole, ki so v Soboti - v centru Pomurja. Seveda pa, ugotavlja stanovniška skupnost, da to ni le vprašanje Murske Sobotne, ker gre tudi za otroke iz drugih občin, temveč da je to vprašanje, pri katerem rešitvi bo moral sodelovati tudi okraj. Zato bo stanovniška skupnost pripravila predlog, kako bi se dalo to urediti in predlog predložila merodajnim okrajnim forumom.

SKUPNI JEZIK ZA PODJETJA, USTANOVE IN OBČINO

Kar zadeva skrb za razbremenitev delovne zone pri prehrani, je (ne v svetu stanovniške skupnosti) prevladovalo mnenje, da družbena prehrana v Murski Soboti ni problem. Krivi so tudi prizadeti, ki na sestankih niso povzledili glasu največ kričevca pa je v formalnem reševanju vprašanja, Murske, kjer bi morali to in druge dejavnosti podpreti, niso zato preveč navdušeni, ker vedo, da bo treba hkrati z normalno podporo dati tudi razumljivo, nekaj finančne podpore. Denarja pa, kakor znano, ni in zato so marsikje že zadovoljni, če se ljudje preveč ne počegujejo na primer za obrat družbene prehrane. Hkrati pa je poloba, da prav ob tem obratu družbene prehrane vse preveč vraščajo za mnenje gostince. Njihovo stališče brž vsalogaar odvrne od počude, ker je v tem, češ da bo vse predrago in podobno. Gostinci se kajpak bojuje, da bodo abonente (beri: potrošnike alkoholnih pijač) izgubili, s

tem bi pa tudi izgubili prispevek, ki jim ga zdej občina pušča, ker imajo razen pijače tudi prehrano. Blizu pa se čas, ko v Murski Soboti ne bo več kazalo samo razpravljati o družbeni prehrani, temveč tudi nekaj ukreniti. Prvič bo število zaposlenih žensk naraslo, a tudi število ostalih abonentov, ki tudi sedaj ne dobivajo več cenene abonentske prehrane v gostiščih, saj je ta, razen v hotelu »Central« in še morda nekje, iz meseca v mesec dražja, se bo povečalo. Tudi kolektivi, ki so uredili tople malice za svoje zaposlene v nekaterih gostiščih, vedno bolj uvidevajo, da gre tu le za začasno rešitev. Vprašanje je sedaj, ali bo kazalo preurediti v obrat družbene prehrane enega izmed obstoječih gostinskih obratov, ki ima osnovna sredstva in ustrezno osebje in mu tako omogočiti temeljne rentabilnosti, ali najti kako drugo rešitev. Skupni jezik bodo pa morala najti tako podjetja in ustanove kot občina, ki so odgovorni za učinkovitost organizacije družbene prehrane in njen pozitivni vpliv na standard delovnega človeka.

Tudi glede servisa gospodinjskih pomočnic je obveljalo mnenje, da se to v M. Soboti ne bi obneslo, ker si ženske same poiščejo pomoč, kadar jo potrebujejo in da je najbolj premalo takih gospodinjstev, ki potrebujejo tako pomoč. Razgovor z ženami, ki imajo tako pomoč, pa je pokazal, da jo plačujejo po 100 dinarjev na uro. Jasno je, da bi bila taka pomoč preko stanovniške skupnosti cenejša. Vse je torej le v tem, da ni bilo doslej učinkovite spodbude za rešitev tega in drugih vprašanj službe za razbremenitev družine oz. delovne žene.

ŽENE DAJEJO POBUDO

V Lendavi so dale mnogo pobud prav žene. V anketi so zahtevale ustanovitev pralnega servisa, zavzele so se za krpanje in likanje perila, za razna servisna povračila, za družbeno prehrano, za to, da bi vrtec delal tudi v počitnicah, česar prej (lani) ni bilo, za to, da bi otroci dobili kosilo v vrtec. Izjave so tudi, da so pripravljene prostovoljno delati v vrtec. Že prej so delale zastojni in menjaje se pripravljale malice v šoli. In prav na temelju te ankete so v Lendavi uredili, da je deloval otroški vrtec letos tudi že v počitnicah. Karo so zaposlene žene tega vesele, ni treba

posebej pripovedovati. Sicer pa je stanovniška skupnost v Lendavi poskrbela za ureditev otroškega igrišča pri vrtec »Nafte«, za razširitev družbene prehrane in tople malice (zlasti skrbijo glede tega za vajence), nabavila tri pralne stroje (dva sta nemara slabo izkoriščena), pripravila pa vodo in plinovodno in elektroinstalacijo, prevozni servis in ustanovitev komisije trgovine. V vrtec dobiva kosilo 55 otrok. Zbirajo tudi krajevni samoprispevek za zimsko kopalnico.

V G. Radgoni pripravljajo otvoritev obrata družbene prehrane in razmišljajo o otroškem igrišču in razširitvi vrtea. Finančnih sredstev stanovniška skupnost nima, pristojbina zaposlenih žena za izposojanje pralnega stroja pa bi bila glede na njihove prejeme previsoka, zato tega servisa še nimajo. Potrebe so zlasti še po čevljarški, krojaški in šiviljski dejavnosti.

OBVEZNI DružBENE SKUPNOSTI

Doslejšnje izkušnje v našem okraju kažejo, da so pri družbeni prehrani največ delali sindikati, za razbremenitev družine pa društva za napredek gospodinjstva. Za otroška igrišča so se zavzemala društva prijateljev mladine. Vsekakor pa nabirale akcije v Ljutomeru in Murski Soboti kažejo, da so gospodarske organizacije pripravljene dajati sredstva za dejavnosti stanovniških skupnosti, če se jim potrebe predočijo. Glede vprašanja, stanovniške skupnosti ali krajevni odbori? - je Komisija za delo z ženami pri okrajnem odboru SZDL mnenja - in tako je tudi v rezultatih glede na potrebe ob upoštevanju optike - da so tudi kraji kot Lendava, Gornja Radgona in Ljutomer že toliko razviti in imajo toliko zaposlenih družin, da problemi, ki naj jih rešuje stanovniške skupnosti, obstajajo. To najbolj dokazuje anketa v Lendavi. Manj teh potreb je za zdaj v Gornji Radgoni, ker je manj zapo-

slenih žena. Po drugi strani pa stanovniška skupnost lahko pomaga reševati občini komunalne probleme kot krajevni odbor. Tudi če je potrebno vprašanje: stanovniška skupnost ali krajevni odbor? - proučijo, je jasno, da organizacijska oblika še ne rešuje problemov. Politične organizacije bodo tudi v prihodnje morale dajati stanovniškim skupnostim pobudo za reševanje potreb državljanov.

Te je moč rešiti samo s široko aktivizacijo in neposrednim uveljavljanjem in odločanjem o vseh vprašanjih, zlasti kadar gre za objekte, ki lahko zboljšajo življenjsko raven delavca. V kolikor bo Socialistična zveza spodbudila za take akcije vse ljudi, ki jim je pri srcu zboljšanje življenjskih pogojev delovnih ljudi, služba za razbremenitev družine pa bo dobila svoje meso v družbenih planih in v proračunih občin zagotovljene osnovne zneske za začetek, bodo stvari tekle povsem drugače kot doslej. Kadar govorimo o obveznosti družbene skupnosti glede tega, mislimo predvsem na komuno, podjetje in ustanove kot celice družbe, ki so neposredno dolžne skrbeti za to. Od tega je odvisen realni zaslužek delovnih ljudi. Razumljivo pa je, da obstoj teh družb ne bo smel vedno bremeniti proračunov občin, ker bodo pozneje morali vedno več prispevati prizadeti posamezniki in gospodarske organizacije iz svojih skladov. Začetek dela službe razbremenitve družine in nadaljnji učinkoviti potek njenega dela pa si brez učinkovite pobude slikerne finančne pomoči ob miselnosti našega prebivalstva le težko predstavljamo.

Bojan Sinko

OPOMBA UREDNISTVA - Opozarjamo bralece, da smo vprašanja o službi za razbremenitev družine o njenem delovanju in podobnem poslali vsem svetom stanovniških skupnosti v četrh središčih Pomurja, a tudi občinskim ljudskim odborom v teh krajih in političnim organizacijam. Odgovore na naša vprašanja bomo objavili prihodnje. Za mnenje pa bomo povprašali tudi vodstva naših političnih in ustanov ter politične organizacije v njihovem okviru. Ko bomo prečeli odgovore, jih bomo prav tako objavili v Pomurskem vestniku.

Letos bodo izvajali v Opatiji na treh koncertih 6., 7. in 8. oktobra 20 popevk, katere je izbrala žirija Jugoslovanske Radiotelevizije od številnih na ta natečaj poslanih melodij.

Vsako melodijo bodo izvajali v dveh verzijah: enkrat v izvedbi plesnega orkestra Radiotelevizije Beograd pod vodstvom Bubiše Simića, drugič pa v prireditvi za zabavni orkester Radiotelevizije Ljubljana, ki ga bo tokrat vodil Bojan Adamič. Seveda bodo vsako izvedbo interpretirali naši najboljši pevci zabavnih melodij.

Poleg nagrad, ki jih bo avtorjem treh najboljših melodij podelila uradna žirija, bodo tudi poslušalci in gledalci radijskih in televizijskih prenosov teh koncertov s svojim glasovanjem odločili o podelitvi treh posebnih nagrad avtorjem tistih melodij, ki bodo prejeli največ glasov iz vrst poslušalcev in gledalcev jugoslovanske Radiotelevizije.

Prenosi Opatijskega festivala bodo 6., 7. in 8. oktobra od 20-22 ure, 8. oktobra pa tudi še od 22.30 do 23.45 ure.

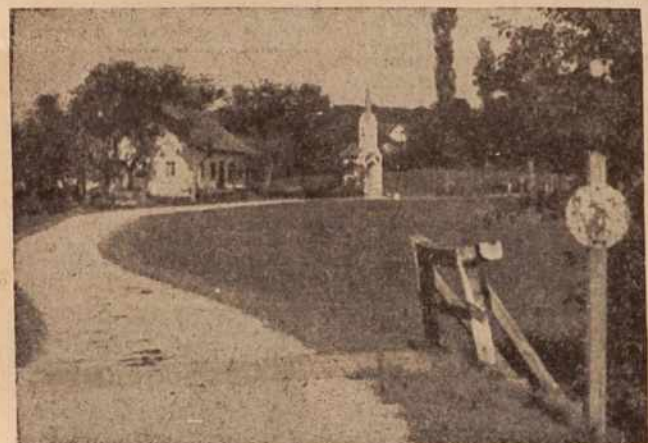
Glasovanje bo ali osebno ali telefonsko. V Sloveniji bodo poslušalci lahko glasovali osebno na

PETROVCI — V Petrovcih so imeli v nedeljo širše posvetovanje o pripravah za — Teden borbe proti tuberkulozi. — Na njem je obrazložil navzočim probleme tuberkuloze dr. Ivan Amon.

BOGOJINA — Krajevni odbor SZDL je imel prejšnjo nedeljo razširjeno sejo, kateri so prisostvovali tudi predsedniki podružnic in predstavnik kmetijske zadruge. Razpravljali so predvsem o jesenski setvi v pogodbenem sodelovanju ter ocenili delo krajevnega odbora. Pomenili so se tudi o pripravah na letne konference.

TOMAŽ PRI ORMOZU — Poravnalni svet je imel v letošnjem letu že 42 poravnav, katere je v glavnem precej uspešno rešil. V največ primerih je šlo za družinska nesoglasja, manjše tatvine in žalitve. Okoličani se ob raznih manjših nesporazumih vse rajši obračajo na poravnalni svet. Ta zaseda samo ob nedeljah.

ROPOČA — Minulo nedeljo so imeli v Ropoči gasilske sektorske vaje. Sodelovala so društva iz Cankove, Korovec, Kraščevo, Gerlinec, Gornjih Crncev, Pertočje in Ropoče. Društva so nastopila s polaganjem cevovoda in vajami z brizgalno. Najbolje se je izkazalo društvo iz Korovec.

Kočka je nosilnost tega mostu v Selščih? Vsi vozniki, ki oozijo čez ta most, naj o tem povprašajo na Direkciji za ceste pri OLO Murska Sobota. Razbiti prometni znak jim na to vprašanje ne more odgovoriti.

radijskih postajah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kopru ter Murski Soboti in sicer tako, da bodo na poseben za to namenjen listek napisali naziv samo ene od 20 melodij. Telefonsko pa bodo poslušalci javljali svoje odločitve samo na RTV Ljubljana. Vsak telegram bo moral vsebovati naziv ene same melodije in bo veljal samo kot en glas, pa čeprav bo na njem več podpisov!

Veljavnj bodo samo tisti glasovi, katere bodo sprejele radijske postaje 8. oktobra najkasneje do 19. ure.

Glasovi v pismih ali na dopisnicah ne bodo prišli v poštev.

ZENKOVCI — Kakor poročila naša sodelavka V. B. iz Čankove, so imeli v nedeljo v Zenkoveh sektorske gasilske vaje. Na vajah so sodelovala gasilska društva iz Strukovec, Lemerja, Podonec, Vdarc, Bezovce in Brezovec. Sodelovali so tudi ženske desetine. Naibolje se je pri praktičnih vajah izkazalo gasilsko društvo iz Vdarc in Zenkovec, na tudi ostala društva so pokazala precej spretnosti.

ANDREJCI — Žene in dekleta iz Andrejca in okolice imajo že precej časa tečaj za vkuhanje sadja in sokov. Ob zaključku bodo priredile tudi primerno razstavo ter zabavno prireditev.

GRAD — Prejšnjo nedeljo so imeli pri Gradu sestanke krajevne organizacije SZDL. Med drugim so ustanovili tudi 4 sekcije in sicer sekcijo za kmetijstvo, za šolstvo, prosveto in društvena vprašanja, sekcijo za zdravstvo in socialno varstvo ter sekcijo za komunalna vprašanja. Sekcije štejejo po pet članov.

TURNISCE — V nedeljo je zadrusni svet Kmetijske zadruge Gomilice razpravljal o izvajanju odlaka o agrotehničnem minimumu in polletnem poslovnem obračunu. Zdruga je v prvem polletju imela prometa 75 milijonov dinarjev, kar je za 21 milijonov dinarjev več kot lani v istem času. Enako se je povečal tudi dohodek in sicer od 5,9 na 7,2 milijona dinarjev, čisti dohodek za razdelitev pa od 2 na 3,8 milijona dinarjev.

DAROVALCI KRVI NA TRANSFUZIJSKI POSTAJI MURSKA SOBOTA

od 19. do 24. septembra 1960

Greta Karba, Emilija Rogan, Blanka Bukvič, Marjeta Virag, Franciška Budja, Rudi Kmetec, Franc Svetec, Rudolf Gomboc — drugič, uslužbenici Okrajnega ljudskega odbora Murska Sobota; Marija Kološa — drugič, Koloman Farič, Geza Prkič, vsi iz Murske Sobot; Katarina Maučec iz Gančan, Elizabeta Furjan — drugič, iz Genterovec.

V imenu bolnikov se vsem darovalcem krvi najlepše zahvaljuje

TRANSFUZIJSKA POSTAJA MURSKA SOBOTA

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERA NA KMETIJSKEM GOSPODARSTVU POHORJE — MARIBOR

razpisuje naslednja delovna mesta:

2 MESTI ZA OSKRBOVALCE ZIVINE (2 družini)

2 MESTI ZA VINOGRADNIŠKA DELA (2 družini)

Stanovanje za obe mesti sta na razpolago. Interesenti naj dostavijo prošnje na naslov: Kmetijsko gospodarstvo Pohorje — Maribor, Strelška 150. 0-1060

ZAHVALA

Zahvaljujemo se gasilec in vaščanom ter ostalim, ki so pomagali pri požaru dne 16. septembra 1960 v Sebeborcih.

Jože Vukan, gostilna Sebeborci 53, p. Martianci D-1050

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega moža, očeta

MIRKA SLAVINCA iz Ljutomera

Podpisani **STEFAN KEREC**, upokojenec iz Drakovca št. 24, preključem in obžalujem žaljive besede, ki sem jih dne 4. avgusta 1960 izrekel v čakalnici Zdravstvene ambulante v Bučkoveh proti **MARIJI FILIPIC** iz Bodislavca št. 55 in se ji najlepše zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega postopka.

Stefan Kerec Drakovci 24, p. Bučkovi D-1058

Mali OGLASI

KMETIJSKO POSESTVO 2 ha v Drakovcih 21, pri Mali Nedelji prodam. Ponudbe sprejema: Alojz Škrjanc, Glavni trg 12 Ljutomer. M-1052

SEJALNIŠKE 8-14 vrstne TRIER (cilinder) leščil ter več eno in dvostanovanjskih hiš, ugodno prodaja Realiteta agencija, Koelejeva 16, Murska Sobota. M-1064

NOVI KOTEL za žganjekuho (trekucnik) 200 l, ugodno prodam. Alojz Šinko, Rogoševci št. 16. M-1066

ENODRUŽINSKO HIŠO, primerno za obrtnika, zraven železniške postaje Kriševci-Boreci, ugodno prodam. Alojz Škrjanc, Kriševci pri Ljutomeru. M-1068

HIŠO S POSESTVOM 1,5 ha 29 a prodam. Podgrad 26, p. Gornja Radgona. M-1051

Jedenski KOMEDAR

Petek, 30. sept. — Jelka Sobotič, 1. okt. — Julija Nedelja, 2. okt. — Miran Ponedeljek, 3. okt. — Vitomir Forek, 4. okt. — Franc Sreda, 5. okt. — Marček Cetrtak, 6. okt. — Vera

KINO

MURSKA SOBOTA — od 30. sept. do 2. okt. ameriški barvni kinemaskopski film: «20.000 milj pod morjem»; od 3.-4. okt. ameriški film: «Tetovirana roža»; od 5.-6. okt. italijanski film: «Ljubezni in opraviljanje». **LENDAVA** — od 30. sept. do 2. okt. ameriški film: «Vera Cruz». **SLAVINA RADERCI** — od 1.-2. okt. ameriški barvni kinemaskopski film: «Preko mnogih rek»; samo 6. okt. italijanski film: «Senso». **BELTINCI** — od 1.-2. okt. japonski film: «Zadnje žene Sajpana». **VIDEM OB SCAVINCI** — od 1.-2. okt. ameriški film: «Modri pajčolan». **KRIZEVCI PRI LJUTOMERU** — od 1.-2. okt. ameriški kinemaskopski film: «Bernardine»; samo 5. okt. ameriški film: «Dama in potepuh». **VELIKA POLANA** — samo 2. okt. jugoslovanski film: «Pogon». **CEPINCI** — samo 2. okt. francoski film: «Primer dr. Laurenta».

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega moža, očeta

MIRKA SLAVINCA iz Ljutomera

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala za darovane vence, posebno pa šetov. Martinu Franku in tov. Serugi za tople poslovilne besede, kakor tudi godbi na pihala.

Zalujoči: žena Tinica s sinom Marjanom iz Ljutomera.

HISO Z VRTOM in travnikom, takoj vseljivo, prodam. H. Fabjan, Ljutomerska ul. 3, Gornja Radgona. M-1052

POSLE borove in ostrušje 4x8 m prodam. Naslov v upravi lista. M-1053

3 TELICE za vzrejo, ugodno prodam. Stefan Pintarič, Murski Crnci 37, p. Tišina. M-1054

ZELEZNO BLAGAJNO 120 x 80 cm, skoraj novo, zaradi presejitve prodamo. Okrajni komite ZKS, Murska Sobota. M-1056

PEKARNO z inventarjem dajem v najem. Crenšovci št. 117. M-1057

GOSPODINJSKO POMOČNICO samostojno, sprejem. Genter, Tišina 9, M. Sobotič. M-1061

DIJAKNIJO sprejem na stanovanje. Naslov v upravi lista. M-1070

GOSTINSKO PODJETJE GORNJA RADGONA

sprejme v službo

2 NATAKARICI

Ponudbe z opisom dosedanjih zaposlitev pošljite do 5. oktobra 1960 upravi podjetja. 0-1067

OBVESTILO

Cenjenim odjemalcem sporočamo, da bo KNJIGARNA IN PAPIRNICARNA »DOBRA KNJIGA« v Murski Soboti zaprta zaradi inventure od 30. sept. do 3. oktobra in ne od 2. do 5. oktobra, kakor je bilo objavljeno v prejšnji številki našega lista.

Na željo kupcev bomo od 3. oktobra dalje poslovali z neprekinjenim delovnim časom od 7. do 18. ure.

CZP »POMURSKI TISK«
Murska Sobota

KOMISIJA ZA USLUZBENSKE ZADEVE PRI OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU MURSKA SOBOTA

razpisuje naslednja prosta delovna mesta v upravnih organih Občinskega ljudskega odbora Murska Sobota:

V oddelku za splošne in družbene službe:

1. REFERENTA ZA ZDRAVSTVO
2. REFERENTA ZA MLECNE KUHINJE

V oddelku za gospodarstvo in komunalne zadeve:

3. REFERENTA ZA INDUSTRIJO IN OBRT
4. REFERENTA ZA GOZDARSTVO

V oddelku za finance:

5. SEFA UPRAVE ZA DOHODKE

Pogoji: Pod točko 1 in 2 srednja strokovna izobrazba in opravljen strokovni izpit.
Pod točko 3, 4 in 5 višja strokovna izobrazba in opravljen strokovni izpit.

Pravilno kolokovane prošnje z zadnjim šolskim spričevalom in življenjepisom je vložiti do 15. oktobra 1960. 0-1069

KOMISIJA ZA USLUZBENSKE ZADEVE PRI OBČINSKEM LJUDSKEM ODBORU LJUTOMER

razpisuje po 21. in 164. členu Zakona o javnih uslužbenih delovno mesto:

REFERENTA ZA DOHODKE OD PREBIVALSTVA pri Odseku za dohodek Občinskega ljudskega odbora Ljutomer

Pogoj: srednja strokovna izobrazba in nekaj upravne prakse.

Ponudbe z življenjepisom in dokazilom o strokovni izobrazbi naj kandidati pošljejo Občinskemu ljudskemu odboru Ljutomer do 5. oktobra 1960. 0-1055

TRGOVSKO PODJETJE »RAVENKA« BELTINCI

obveščaja odjemalce, da smo odprli novo trgovino

Z NEPREKINJENIM DELOVNIM ČASOM (NON STOP) od 7.—19. ure

Trgovina je založena z manufakturnim, galanterijskim in špecerijskim blagom po konkurenčnih cenah. Se priporoča kolektiv

Trgovskega podjetja »Ravenka« Beltinci

TRGOVSKO PODJETJE »ZELEZO« MURSKA SOBOTA

sprejme v službo

TRGOVSKEGA POMOČNIKA ALI POMOČNICO

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku. Prošnje pošljite na upravo podjetja. 0-1065

NAŠA ZGODBA

Erskine Caldwell

ČRNEC ABE LATHAN

Stric Abe je luščil koruzo v lopi, ko je Luther Bolick prišel navzdol od velike bele hiše na hribu in mu povedal, naj pobere svojo brkljarijo in se odseli s kmetije. Stric Abe je bil že nekam naglušen in zato ni razumel, kaj mu je rekel Luther.

»Moja stara leta me zopet dajejo, gospod Luther,« je rekel stric Abe. »Zdi se, da kratko malo ne morem slišati tako dobro kot nekoč.«

Luther je pogledal črnca in se namrgodil. Stric Abe se je moral vzdigniti in se postaviti k vratom, da bi ga lahko bolje slišal.

»Pravim, da hočem, naj ti in tvoja družina pospravite svoje pohištvo in vse, kar je zares vaše, ter se odselite.«

Stric Abe je iztegnil roko in se oprjel vrat, da se ne bi zgrudil.

»Odseliti?« je vprašal stric Abe. Nejeverno se je zagledal v obraz svojega gospodarja.

»Gospod Luther, saj ne mislite zares, kajne da ne?« se je proseče obrnil k njemu in glas se mu je tresel. »Kajpak, šaljite se, gospod Luther, kajne?«

»Dobro si me slišal, tudi če se delaš pol gluhega,« ga je jezno zavrnil Luther, se obrnil in se oddaljil za nekaj korakov. »Hočem, da se mi spraviš odtod do konca tedna. Toliko časa vam dam, a samo tedaj, če ne boste poskušali delati kakih sitnosti. In ko boste pospravljali svoje stvari, da ne

odnesete česa, kar je moje. Sicer vam bom naprtil sodnika za vrat.«

Stricu Abeju se je v trenutku tako zamagljalo pred očmi, da se je komaj obdržal pokonci. Za spoznanje se je obrnil in zdrsel ob vratih na pod lope ter tam obsedel. Luther se je ozrl, da bi videl, kaj dela.

»Dobrih šestdeset jih imam na grbi,« je počasi spregovoril stric Abe. »Vendar jaz sam in moja družina trdo delamo za vas, gospod Luther. Delamo tako trdo kot le kdo na vašem posestvu. Vi veste, da je to res, gospod Luther. Tukaj živim in delam za vas. Še prej pa za vašega očeta, nepretrganih štindeset let. Nikoli nisem niti omenil, da bi se le del dobi kak delež ne glede na to, da je bil večih pridelak, ki sem ga spravil za vas pod streho, zelo obilen. Nikoli vas nisem protil za kaj posebnega, dovolj mi je bilo, da sem jedel od časa do časa pa kak kos obleke — to je bilo vse. Vzredil sem veliko bivo otrok, da bi vam delali, in noben vam ni nikoli delal kakšnih težav; ali je tako, gospod Luther?«

Luther je nestrapno zamahnil z roko, s čimer je hotel nakazati, da hoče, naj črnc neha dokazovati. In odkimal je z glavo, kažoč, da ne mara poslušati ničesar od tistega, kar ima stric Abe povedati.

»To je že res,« je rekel Luther, »ampak moram se odločiti, polovico najemnikov z moje zemlje. Ne morem si privoščiti vzdrževanja osem ali desetih starcev, kakršen si ti, ne več. Vi vsi se boste morali odseliti od tu kam drugam.«

»Ali letos ne boste obdelovali zemlje, ne boste gojili bombaza, gospod Luther?« je vprašal stric Abe. »Se zmerom lahko delam tako krepko in uspešno kot kdorkoli. Lahko da za to porabim kdaj pa kdaj nekaj več časa, vendar delo opravim, kakor se zagre. Ali niste videli, kako sem pripravil koruzo, da bi nakrmil mule tako dobro, da jih ne bi mogel nihče bolje?«

»Nimam časa, da bi stal tukaj in se pričkal s teboj,« je Luther živčno zavrnil črnčeve besede. »Odlučil sem se pa konec besedi. Kakor hitro nakrmiš mule, se mi spravi domov in začni pripravljati svoje stvari za selitev, kakor sem ti že povedal.«

Luther se je obrnil in se odpravil navzdol po poti proti skednju. Ko je prišel do lese pred skednjem, se je ozrl. Stric Abe je stopal za njim.

»Kam pa naj odidem, moja družina in jaz, gospod Luther?« je vprašal stric Abe. »Fantje že lahko poskrbijo zase, midva z ženo pa sva se postarala. Sami veste, kako težko je za starega črnca kot sem jaz, oditi po svetu in najti delo najemnika. Saj vas ne stanemo veliko in s fanti pridelamo toliko bombaza kot le kdo. Od takrat, ko sem vam zadnjč omenil delež, je minilo že veliko časa, trideset let ali še več. Kar zadovoljen sem, da delam, kakor delam ter dobim kaj hrane in kakšno obleko. Gospod Luther, sami veste, da je res tako. V svoji bajtici živim že štindeset let in to je moj edini dom. Gospod Luther, midva z ženo sva zdaj stara in ne bi se mogel zaposliti kot dninar, ker nimam tiste moči. Toda bombaz znam še zmerom pridelovati nič slabše kot katerikoli črnc v deželi.«

Luther je odprl leso in stopil naprej. Odkimal je, kakor da ga niti poslušati ne misli več. Obrnil mu je hrbet in odšel. Stric Abe ni vedel, kaj naj reče ali siom po vsem tem. Ko je videl, da Luther odhaja, ga je začelo tresti po vsem telesu. Zagrabil se je za lesa, da bi se oprl.

»Kratko malo ne morem oditi, gospod Luther,« je vzkliknil obupano. »Tega ne morem in konec. To je edini kraj na svetu, kjer sem sploh živel. Ne, ne morem oditi, gospod Luther.«

Luther se mu je izgubil izpred oči, ker je odšel za skednjem. Po tistem ga ni nič več slišal.

Naslednjega dne je nekoliko po drugi uri popoldne zapeljal tovorni avto pred vrata hiše s tremi sobami, kjer je živel stric Abe z ženo in s tremi odraslimi sinovi. Stric Abe in žena sta sedela pri peči in skušala ohraniti telesno toploto, ker je bila zunaj zima in mraz. Doma sta bila sama.

(Nadaljevanje sledi)

